

สารบัญ

	หน้า
บทคัดย่อ.....	(1)
กิตติกรรมประกาศ.....	(9)
บทที่	
1 บทนำ.....	1
1.1 ความเป็นมาและความสำคัญของปัญหา.....	1
1.2 วัตถุประสงค์ของการศึกษาวิจัย.....	4
1.3 ขอบเขตของการศึกษาวิจัย.....	5
1.4 สมมุติฐานของการศึกษาวิจัย.....	5
1.5 วิธีการดำเนินการศึกษาวิจัย.....	5
1.6 ประโยชน์ที่จะได้รับจากการศึกษาวิจัย.....	6
2 การกำกับและตรวจสอบสถาบันการเงิน.....	7
2.1 ความเป็นมาและความหมายของสถาบันการเงิน.....	8
2.1.1 ความหมายของสถาบันการเงินจากมุมมองกฎหมาย.....	9
2.1.2 ความหมายของสถาบันการเงินโดยพิจารณาถึงบทบาท ต่างๆ ทางเศรษฐกิจ.....	9
2.1.2.1 บทบาทของสถาบันการเงินในทางฐานะเป็น สื่อกลางทางการเงิน.....	9
2.1.2.2 บทบาทหน้าที่จัดสรรและบริหารกระแสเงินทุนใน ระบบเศรษฐกิจ.....	10
2.2 เหตุผลและความจำเป็นในการกำกับและตรวจสอบสถาบันการเงิน...	10
2.2.1 เพื่อป้องกันผู้ให้บริการใช้อำนาจผูกขาด.....	11

2.2.2 เพื่อให้ลูกค้ารายย่อยได้รับความคุ้มครอง.....	11
2.2.3 เพื่อเสริมสร้างความมั่นคงของระบบสถาบันการเงิน.....	12
2.2.4 เพื่อป้องกันความเสี่ยงที่อาจเกิดขึ้นกับระบบสถาบันการเงิน	12
2.2.5 เพื่อป้องกันการทุจริตของผู้บริหารและการใช้สถาบันการเงิน เป็นช่องทางในการฟอกเงิน.....	13
2.3 หน่วยงานของรัฐที่มีอำนาจหน้าที่ในการกำกับและตรวจสอบสถาบัน การเงิน.....	13
2.4 มาตรการทางกฎหมายในการกำกับและตรวจสอบสถาบันการเงิน....	16
2.4.1 เพื่อความมั่นคงและสถานะทางการเงิน.....	16
2.4.1.1 การประกอบกิจการธนาคารพาณิชย์.....	17
2.4.1.2 เงินกองทุนของธนาคารพาณิชย์.....	17
2.4.1.3 การควบคุมการให้สินเชื่อ การลงทุนและการก่อ ภาระผูกพัน.....	18
2.4.1.4 การกำหนดเงินกองทุนตามอัตราที่กฎหมายกำหนด	19
2.4.1.5 การกำหนดให้สถาบันการเงินจัดตั้ง คณะกรรมการชุดต่าง ๆ.....	19
2.4.2 เพื่อการดำเนินนโยบายการเงิน.....	19
2.4.2.1 เงินฝากที่ธนาคารแห่งประเทศไทย.....	20
2.4.2.2 สินทรัพย์สภาพคล่อง.....	20
2.4.3 เพื่อคุ้มครองผู้บริโภคผู้ใช้บริการของสถาบันการเงิน.....	21
2.4.3.1 การกำกับดูแลสถาบันที่รับฝากเงินและผู้ประกอบ ธุรกิจที่มีใช้สถาบันการเงิน.....	21
2.4.3.2 การกำหนดให้สถาบันการเงินเปิดเผยข้อมูลเกี่ยวกับ ฐานะและความเสี่ยง.....	22
2.4.3.3 การเพิ่มกลไกคุ้มครองผู้บริโภค.....	22
2.4.3.4 การกำหนดอัตราดอกเบี้ยและค่าบริการ.....	22
2.4.4 เพื่อเพิ่มประสิทธิภาพในการตรวจสอบสถาบันการเงิน.....	23
2.4.5 เพื่อแก้ไขฐานะหรือการดำเนินงานของสถาบันการเงิน.....	23

2.4.6 เพื่อป้องกันและแก้ไขปัญหาเศรษฐกิจและการเงินของ ประเทศ.....	24
3 การให้ความช่วยเหลือทางการเงินแก่สถาบันการเงินที่ประสบปัญหาใน ภาวะวิกฤติ.....	25
3.1 ความจำเป็นในการให้ความช่วยเหลือสถาบันการเงินที่ประสบปัญหา ในภาวะวิกฤติ.....	25
3.2 การศึกษาถึงการดำเนินมาตรการของทางการในการให้ความ ช่วยเหลือสถาบันการเงินที่ประสบปัญหาในภาวะวิกฤติของประเทศไทย..	28
3.2.1 ช่วงก่อนการจัดตั้งกองทุนเพื่อการฟื้นฟู.....	28
3.2.1.1 ช่วงวิกฤตการณ์สถาบันการเงิน ปี พ.ศ.2522.....	29
3.2.1.2 ช่วงวิกฤตการณ์สถาบันการเงิน ปี พ.ศ.2526.....	33
3.2.2 ช่วงที่จัดตั้งกองทุนเพื่อการฟื้นฟู.....	39
3.2.2.1 ช่วงก่อนวิกฤตการณ์สถาบันการเงิน ปี พ.ศ.2540...	39
3.2.2.2 ช่วงวิกฤตการณ์สถาบันการเงิน ปี พ.ศ.2540.....	40
3.2.3 ช่วงลดบทบาทกองทุนเพื่อการฟื้นฟู.....	43
3.2.3.1 ปัญหาและอุปสรรคในการดำเนินมาตรการให้ความ ช่วยเหลือสถาบันการเงินของกองทุนเพื่อการฟื้นฟู.....	43
3.2.3.2 แนวคิดในการลดบทบาทกองทุนเพื่อการฟื้นฟู.....	47
3.2.3.3 การตรากฎหมายเพื่อลดบทบาทกองทุนเพื่อการ ฟื้นฟู.....	52
3.3 บทบาท อำนาจหน้าที่ของหน่วยงานของรัฐในการให้ความช่วยเหลือ แก่สถาบันการเงินที่ปัญหาในภาวะวิกฤติ.....	57
3.3.1 บทบาท อำนาจหน้าที่ของหน่วยงานของรัฐในประเทศไทย....	58
3.3.1.1 กระทรวงการคลัง.....	58
3.3.1.2 ธนาคารแห่งประเทศไทย.....	63
3.3.1.3 กองทุนเพื่อการฟื้นฟู.....	79
3.2.1.4 สถาบันคุ้มครองเงินฝาก.....	81

3.3.2	มาตรการทางกฎหมายในการให้ความช่วยเหลือสถาบัน การเงินที่ประสบปัญหาในภาวะวิกฤติของประเทศไทย.....	87
3.3.2.1	หลักการในการพิจารณาให้ความช่วยเหลือสถาบัน การเงินที่ประสบปัญหาในภาวะวิกฤติ.....	87
3.3.2.2	มาตรการทางกฎหมายในการให้ความช่วยเหลือ สถาบันการเงินที่ประสบปัญหาโดยกองทุนเพื่อการฟื้นฟูฯ....	88
3.3.2.3	มาตรการทางกฎหมายในการให้ความช่วยเหลือผู้ ฝากเงิน.....	90
3.3.2.4	มาตรการเพิ่มเติมในการให้ความช่วยเหลือสถาบัน การเงินในช่วงวิกฤตการณ์สถาบันการเงินเมื่อปี พ.ศ.2540...	91
3.4	มาตรการทางกฎหมายในการให้ความช่วยเหลือสถาบันการเงินที่ ประสบปัญหาในภาวะวิกฤติของต่างประเทศ.....	103
3.4.1	ประเทศสหรัฐอเมริกา.....	103
3.4.2	ประเทศอังกฤษ.....	112
3.4.3	ประเทศญี่ปุ่น.....	123
3.4.4	ประเทศกลุ่มสแกนดิเนเวีย.....	129
3.5	มาตรการทางกฎหมายเพิ่มเติมในการให้ความช่วยเหลือสถาบัน การเงินที่ประสบปัญหาเนื่องจากวิกฤตการณ์ทางเศรษฐกิจโลกเมื่อปี พ.ศ. 2551.....	130
4	ปัญหาและอุปสรรคในการดำเนินมาตรการให้ความช่วยเหลือแก่สถาบัน การเงินในภาวะวิกฤติ.....	137
4.1	กรณีสถาบันการเงินประสบปัญหาการขาดสภาพคล่อง.....	140
4.1.1	หน่วยงานรัฐที่ทำหน้าที่ให้ความช่วยเหลือแก่สถาบันการเงิน ที่ประสบปัญหาการขาดสภาพคล่อง.....	140
4.1.1.1	ธนาคารแห่งประเทศไทย.....	140
4.1.1.2	กองทุนเพื่อการฟื้นฟูฯ.....	141

4.1.2 ประเด็นปัญหาและอุปสรรคในการให้ความช่วยเหลือแก่สถาบันการเงินที่ประสบปัญหาการขาดสภาพคล่อง.....	142
4.1.2.1 ปัญหาเกี่ยวกับข้อจำกัดในเรื่องหลักประกันกรอบระยะเวลา และเงื่อนไขในการกู้ยืมจาก ธปท.....	142
4.1.2.2 ปัญหาเกี่ยวกับข้อกำหนด เงื่อนไข และขั้นตอนในการให้กู้ยืมแก่สถาบันการเงินที่ประสบภาวะวิกฤติ.....	149
4.2 กรณีสถาบันการเงินประสบปัญหาฐานะหรือการดำเนินงานในภาวะวิกฤติ.....	150
4.2.1 ปัญหาและอุปสรรคในการให้ความช่วยเหลือแก่สถาบันการเงินเพื่อแก้ไขฐานะหรือการดำเนินงาน.....	152
4.2.1.1 ปัญหาและอุปสรรคเกี่ยวกับเงื่อนไขในการดำเนินการให้ความช่วยเหลือสถาบันการเงินที่ประสบภาวะวิกฤติทางการเงินตามบทเฉพาะกาล.....	152
4.2.1.2 ปัญหาเกี่ยวกับขั้นตอนที่กำหนดในการให้ความช่วยเหลือสถาบันการเงินที่ประสบภาวะวิกฤติทางการเงินตามบทเฉพาะกาล.....	154
4.2.1.3 ปัญหาเกี่ยวกับการปฏิบัติตามมาตรการเชิงป้องกัน (PPA) และมาตรการภาคบังคับ (PCA) ตามกฎหมายว่าด้วยธุรกิจสถาบันการเงิน.....	154
4.2.2 ปัญหาในการดำเนินมาตรการเพื่อสร้างความเชื่อมั่นในระบบสถาบันการเงินเมื่อสถาบันการเงินประสบปัญหาในภาวะวิกฤติ.....	158
4.2.2.1 ปัญหาในการดำเนินมาตรการให้ความคุ้มครองเงินฝากแบบเต็มในช่วงภาวะวิกฤติ.....	158
4.2.2.2 ปัญหาการขาดแหล่งเงินทุนของสถาบันคุ้มครองเงินฝาก.....	161
4.2.2.3 ปัญหาแหล่งความช่วยเหลือทางการเงินของสถาบันคุ้มครองเงินฝาก.....	162

4.2.2.4 ปัญหาข้อจำกัดในการให้ความคุ้มครองเจ้าหนี้และเงินกู้ยืมระหว่างสถาบันการเงินโดยสถาบันคุ้มครองเงินฝาก	163
4.2.2.5 ปัญหาในการทำหน้าที่ผู้ชำระบัญชีของสถาบันคุ้มครองเงินฝาก.....	163
5 ข้อเสนอแนะเกี่ยวกับการดำเนินการมาตรการให้ความช่วยเหลือสถาบันการเงินในภาวะวิกฤติ.....	165
5.1 กรณีการให้ความช่วยเหลือสถาบันการเงินที่ประสบปัญหาการขาดสภาพคล่องในภาวะวิกฤติ.....	165
5.1.1 ข้อเสนอแนะในการปรับปรุงแก้ไขพระราชบัญญัติธนาคารแห่งประเทศไทย พุทธศักราช 2485 ที่แก้ไขเพิ่มเติม.....	166
5.1.1.1 ปรับปรุงแก้ไขขั้นตอนในการให้ความช่วยเหลือแก่สถาบันการเงินตามมาตรา 42.....	166
5.1.1.2 กำหนดให้แยกบันทึกบัญชีในการดำเนินการให้ความช่วยเหลือสภาพคล่อง ตามมาตรา 42 ออกจากการดำเนินงานตามปกติ.....	169
5.1.2 ข้อเสนอแนะในการปรับปรุงแก้ไขพระราชบัญญัติสถาบันคุ้มครองเงินฝาก พ.ศ. 2551 ด้วยการกำหนดให้สถาบันคุ้มครองเงินฝากเป็นอีกหน่วยงานหนึ่งที่มีอำนาจหน้าที่ให้ความช่วยเหลือสภาพคล่อง.....	170
5.2 กรณีการให้ความช่วยเหลือสถาบันการเงินที่ประสบปัญหาฐานะหรือการดำเนินงานในภาวะวิกฤติ.....	171
5.2.1 ข้อเสนอแนะในการปรับปรุงแก้ไขพระราชบัญญัติสถาบันคุ้มครองเงินฝาก พ.ศ. 2551.....	172
5.2.1.1 การจัดหาแหล่งเงินทุนที่เพียงพอและเข้าถึงได้อย่างทันท่วงทีของสถาบันคุ้มครองเงินฝาก.....	172
5.2.1.2 เสริมสร้างการดำเนินงานของสถาบันคุ้มครองเงินฝากให้มีความเป็นอิสระและเชื่อถือได้.....	175

5.2.1.3 สถาบันคุ้มครองเงินฝากควรมีอำนาจในการ ตรวจสอบความผิดปกติของสถาบันการเงินรวมถึงการเข้า แทรกแซงและแก้ไขปัญหาอย่างทันที่.....	176
5.2.1.4 การดำเนินมาตรการคุ้มครองเงินฝากแบบเต็มจำนวน (Blanket Guarantee) เป็นการชั่วคราวได้.....	178
5.2.1.5 การดำเนินมาตรการคุ้มครองเจ้าหนี้และเงินกู้ยืม ระหว่างสถาบันการเงิน.....	178
5.2.1.6 มีอำนาจหน้าที่ให้ความช่วยเหลือสถาบันการเงินที่ ประสบปัญหาฐานะหรือการดำเนินงานในภาวะวิกฤติ.....	179
5.2.2 ข้อเสนอแนะในการปรับปรุงแก้ไขพระราชบัญญัติธนาคาร แห่งประเทศไทย พุทธศักราช 2485 ที่แก้ไขเพิ่มเติมด้วยการเพิ่ม ช่องทางในการประสานงานความร่วมมือระหว่างสถาบันคุ้มครอง เงินฝากกับหน่วยงานที่กำกับดูแลสถาบันการเงิน.....	184
6 บทสรุป.....	186
บรรณานุกรม.....	201
ภาคผนวก	
ก พระราชบัญญัติธนาคารแห่งประเทศไทย พุทธศักราช 2485 ที่แก้ไข เพิ่มเติม.....	217
ข พระราชบัญญัติธุรกิจสถาบันการเงิน พ.ศ.2551.....	253
ค พระราชบัญญัติสถาบันคุ้มครองเงินฝาก พ.ศ.2551.....	303
ประวัติการศึกษา.....	321